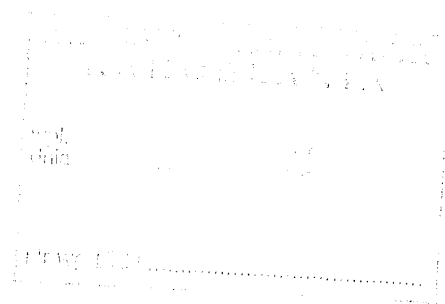

Warszawa, dnia 25 kwietnia 2023 r.

Trybunał Konstytucyjny
Al. J. Ch. Szucha 12a
00-918 Warszawa

Skarżący:
J F

reprezentowany przez:

Adwokata Ryszarda Kalisza
Adres do korespondencji:
Kancelaria Adwokacka Ryszard Kalisz
ul. Młynarska 48
01-171 Warszawa
e-mail. maja.zuczkowska@ryszardkalisz.com
Tel. 601-884-411

SKARGA KONSTYTUCYJNA

I. Działając w imieniu skarżącego J F (pełnomocnictwo w załączeniu), na podstawie art. 79 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.1997.78.483 z dnia 1997.07.16) oraz art. 53 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U.2019.2393 t.j. z dnia 2019.12.12) z zachowaniem terminu przewidzianego w art. 77 ust. 1 ustawy i TK, składam skargę konstytucyjną oraz wnoszę o stwierdzenie, że:

1. art. 547 § 1 *in fine* k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania wydanego przez Sąd Apelacyjny lub Sąd Najwyższy jest niezgodny z art. 78 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w jakim pozbawia sprawiedliwego prawa do sądu w postaci braku możliwości zaskarżenia orzeczenia i skorzystania z zasady dwuinstancyjności na równych prawach bez względu na fakt, który Sąd wydał orzeczenie w pierwszej instancji oraz braku proporcjonalności w ww. zakresie;

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

2. art. 547 § 1 *in fine* k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania wydanego przez Sąd Apelacyjny lub Sąd Najwyższy jest niezgodny z art. 176 ust. 1 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w jakim w jakim pozbawia sprawiedliwego prawa do sądu w postaci możliwości zaskarżenia orzeczenia i skorzystania z zasady dwuinstancyjności na równych prawach zgodnie z **literalnym** brzmieniem ww. przepisu (art. 176 ust. 1 Konstytucji RP) bez względu na fakt, który Sąd wydał orzeczenie w pierwszej instancji oraz braku proporcjonalności w ww. zakresie.
- II. Na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy o TK wnoszę o zwrot na rzecz Skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Trybunałem Konstytucyjnym, również w przypadku, gdyby Trybunał nie uwzględnił skargi konstytucyjnej.
- III. Postanowienie Sądu Apelacyjnego _____ z dnia _____ stycznia 2023 r. jest postanowieniem prawomocnym, wydanym przez sąd ostatniej instancji, a zatem orzeczeniem ostatecznym w toku instancji. Skarżący wyczerpał więc wszelkie możliwe środki zaskarżenia, a postanowienie Sądu Apelacyjnego stanowi zatem orzeczenie, którym Sąd orzekł ostatecznie o wolnościach i prawach Skarżącego.
- Postanowienie to zostało doręczone w dniu 31 stycznia 2023 r. czego potwierdzeniem jest koperta załączona do ww. postanowienia wraz z wydrukiem statusu przesyłki z portalu emonitoring.poczta-polska.pl. **Zatem ustawowy termin na wniesienie Skargi Konstytucyjnej został zachowany.**
- IV. Niniejszym wskazuję, że na dzień złożenia Skargi, nie wniesiono nadzwyczajnego środka zaskarżenia od postanowienia Sądu Apelacyjnego _____ z dnia _____ stycznia 2023 r.

UZASADNIENIE

I. Stan faktyczny

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

1. Wyrok Sądu I instancji

J F wyrokiem Sądu Rejonowego w R z dnia czerwca 2012 r., sygn. akt został uznany za winnego o to, że:

- a. w dniu lipca 2010 r. w R użył groźby bezprawnej w celu wywarcia wpływu na wyjaśnienia współpodejrzanego P Ć złożone w toku śledztwa , tj. o czyn z art.
- b. w dniu lipca 2010 r. w R nakłaniał P Ć do złożenia nieprawdziwych zeznań przed funkcjonariuszem IKP w R w sprawie o sygn. akt w przedmiocie nabycia przez Z F samochodu marki , w celu skierowania swoimi zeznaniami postępowania karnego w przedmiocie paserstwa w/w pojazdu na osobę P S tj. o czyn z art.

Za powyższe czyny Sąd wymierzył J F kary jednostkowe, które następnie połączył, wymierzając karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

2. Wyrok Sądu II instancji

Sąd Okręgowy w R w wyroku z dnia grudnia 2012 r. sygn. akt utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Sąd II instancji uznał apelację za oczywiście bezzasadną. W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w R wskazał m.in., że Sąd *meriti* „słusznie odmówił wiary wyjaśnieniom oskarżonego, gdyż wyjaśnieniom tym przeczą zeznania P Ć . Świadek ten w sposób szczegółowy opisał spotkanie z udziałem oskarżonego. Dlatego też, Sąd I instancji trafnie uznał zeznania P Ć za wyjątkiem złożonych lipca 2010 r. na Komisariacie I Policji w R za wiarygodne. Zauważyć należy, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na sprawstwo i winę J F ” (k. 8 uzasadnienia).

Dowody:

— wyrok Sądu Rejonowego w R z dnia czerwca 2012 r., sygn. akt

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

— wyrok Sądu Okręgowego w R z dnia grudnia 2012 r. sygn. akt

3. Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania

Dnia marca 2020 r. pełnomocnik J F złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w R z dnia czerwca 2012 r., sygn. akt , utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w R z dnia grudnia 2012 r., sygn. akt: w sprawie J F , skazanego z art.

wobec zaistnienia przesłanki wynikającej z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Następnie, dnia kwietnia 2022 r. **Sąd Apelacyjny w L postanowieniem w sprawie oddalił wniosek o wznowienie postępowania.** Sąd w zaskarżonym postanowieniu wypowiedział się niezwykle lakonicznie co do istotnych kwestii związanych z postępowaniem i nie rozpoznał sprawy w sposób rzetelny i szczegółowy.

Dowody:

- wniosek o wznowienie postępowania z dnia marca 2020 r.;
- postanowienie SA w L z dnia kwietnia 2022 r.

Na postanowienie Sądu Apelacyjnego w L z dnia kwietnia 2022 r. Skarżący w dniu czerwca 2022 r. złożył zażalenie.

Dowód:

- zażalenie Skarżącego z dnia czerwca 2022 r.

Zarządzeniem z dnia lipca 2022 r. Sędzia Sądu Apelacyjnego B S odmówiła przyjęcia zażalenia Skarżącego, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Dowód:

- zarządzenie z dnia lipca 2022 r.

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

W dniu lipca 2022 r. Skarżący złożył zażalenie na zarządzenie z dnia lipca 2022 r. na odmowę przyjęcia zażalenia, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Dowód:

— *zażalenie Skarżącego z dnia lipca 2022 r.*

Dnia września 2022 r. Sąd Apelacyjny w L postanowieniem stwierdził swoją niewłaściwość i zażalenie Skarżącego na zarządzenia upoważnionego sędziego Sądu Apelacyjnego w L z dnia lipca 2022 r. dotyczące odmowy przyjęcia zażalenia na postanowienie tego Sądu z kwietnia 2022 r. w sprawie przekazać do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Dowód:

— *postanowienie Sądu Apelacyjnego w L z dnia września 2022 r.*

W dniu października 2022 r. Skarżący złożył zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia września 2022 r. w przedmiocie stwierdzenia przez Wysoki Sąd swojej niewłaściwości.

Dowód:

— *zażalenie Skarżącego z dnia października 2022 r.*

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia grudnia 2022 r. **uwzględnił** zażalenie obrońcy i uchylił zaskarżone postanowienie z dnia września 2022 r.

Dowód:

— *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia grudnia 2022 r.*

Następnie, Sąd Apelacyjny w L postanowieniem z dnia stycznia 2023 r. nie uwzględnił zażalenia Skarżącego i utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie z dnia lipca 2022 r. W pouczeniach o uprawnieniach i obowiązkach została wskazana adnotacja, iż na doręczone postanowienie **zażalenie nie przysługuje**.

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

Dowód:

postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia stycznia 2023 r. wraz z kopertą i wydrukiem ze strony internetowej poczty polskiej.

Wskazane postanowienie Sądu Apelacyjnego jest postanowieniem prawomocnym, wydanym przez sąd ostatniej instancji, a zatem orzeczeniem ostatecznym w toku instancji. Skarżący wyczerpał więc wszelkie możliwe środki zaskarżenia, a postanowienie Sądu Apelacyjnego stanowi zatem orzeczenie, którym Sąd orzekł ostatecznie o wolnościach i prawach Skarżącego.

Pomimo, iż kwestionowany niniejszą skargą konstytucyjną art. 547 § 1 k.p.k. **in fine całkowicie wyklucza możliwość zaskarżenia** rozstrzygnięć wydanych przez Sąd Apelacyjny lub Sąd Najwyższy w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania, Skarżący zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego w I , a następnie zarządzenie w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia, co przesądza zatem o wyczerpaniu przez Skarżącego środków zaskarżenia.

II. Art. 547 § 1 in fine k.p.k.- zaskarżony przepis

Sąd Apelacyjny wydając postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o wznowienie postępowania oparł je o art. 544 § 1 k.p.k. Przepis art. 547 § 1 k.p.k., który jest objęty zaskarżeniem niniejszej skargi tamuje Skarżącemu możliwość zaskarżenia postanowienia Sądu Apelacyjnego. Skutkiem powyższego było zarządzenie sędziego Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w I , w którym to odmówiono przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w I oraz następnie postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia stycznia 2023 r. utrzymujące w mocy zaskarżone zarządzenie.

Zgodnie bowiem z treścią art. 547 § 1 k.p.k., na postanowienie oddalające wniosek lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie, chyba że orzekł o tym sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy.

Przedmiotem zaskarżenia w niniejszej sprawie jest zatem art. 547 § 1 k.p.k. in fine.

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

III. Uzasadnienie naruszenia konstytucyjnych praw i wolności

Skarżący złożył skargę konstytucyjną wnosząc o stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny, że:

- a) art. 547 § 1 *in fine* k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania wydanego przez Sąd Apelacyjny lub Sąd Najwyższy jest niezgodny z art. 78 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w jakim pozbawia sprawiedliwego prawa do sądu w postaci braku możliwości zaskarżenia orzeczenia i skorzystania z zasady dwuinstancyjności na równych prawach bez względu na fakt, który Sąd wydał orzeczenie w pierwszej instancji oraz braku proporcjonalności w ww. zakresie;
- b) art. 547 § 1 *in fine* k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewiduje zażalenia na postanowienie oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania wydanego przez Sąd Apelacyjny lub Sąd Najwyższy jest niezgodny z art. 176 ust. 1 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w jakim w jakim pozbawia sprawiedliwego prawa do sądu w postaci możliwości zaskarżenia orzeczenia i skorzystania z zasady dwuinstancyjności na równych prawach zgodnie z **literalnym** brzmieniem ww. przepisu (art. 176 ust. 1 Konstytucji RP) bez względu na fakt, który Sąd wydał orzeczenie w pierwszej instancji oraz braku proporcjonalności w ww. zakresie.

1. Art. 78 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP

Zgodnie z art. 78 Konstytucji RP każda ze stron ma prawo do zaskarżania **orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji**. Następnie, zgodnie z art. 45 Konstytucji RP Każdy ma prawo do **sprawiedliwego** i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Następnie, zgodnie z art. 32 Konstytucji RP **wszyscy są wobec prawa równi**. Zgodnie natomiast z art. 31 ust 3 Konstytucji RP ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego **bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.**

Artykuł 78 Konstytucji RP statuuje samoistne prawo podmiotowe każdej ze stron do zakwestionowania rozstrzygnięć podjętych wobec niej w postępowaniu sądowym bądź administracyjnym w pierwszej instancji. Prawo to podlega ochronie w ramach skargi konstytucyjnej (zob. wyrok TK – P 8/04). Prawo do zaskarżenia orzeczenia lub decyzji wydanych w pierwszej instancji może sprzyjać realizacji prawa do sądu, choć z tym ostatnim prawem nie może być utożsamiane. Prawo do sądu jako organu sprawującego wymiar sprawiedliwości obejmuje m.in. prawo do rzetelnej procedury sądowej, a za element tej ostatniej może być uznane prawo do zaskarżenia pierwszoinstancyjnego orzeczenia sądowego (zob. TK – K 4/94, SK 12/99). Z kolei prawo do sądu jako organu kontrolującego akty innych organów władzy publicznej godzących w konstytucyjne prawa i wolności jednostki w sposób niewątpliwy zawiera prawo do zaskarżenia, bo właśnie zaskarżenie decyzji do sądu umożliwia jej kontrolę (zob. TK – P 54/07). W tym wypadku prawo do zaskarżenia również zatem może być postrzegane jako element prawa do sądu¹.

Wyjątki od zasady zaskarżalności orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, zgodnie z treścią zdania drugiego komentowanego przepisu, wymagają ustanowienia w ustawie. Jeśli się uzna, że w ramach tych wyjątków prawo do zaskarżenia może zostać ograniczone, to ograniczenie to powinno spełniać warunki z art. 31 ust. 3. Jeżeli natomiast przyjąlibyśmy, że prawo do zaskarżenia może zostać w niektórych sprawach całkowicie zniesione, to art. 78 zdanie drugie musiałby zostać uznany za *lex specialis* wobec art. 31 ust. 3, bo w przeciwnym razie regulacja znosząca to prawo byłaby sprzeczna z zakazem naruszania jego istoty (zob. LG II, t. II, s. 889).

Artykuł 78 Konstytucji RP nie przesądza spraw, w których odstępstwo od zasady zaskarżalności pierwszoinstancyjnych orzeczeń i decyzji byłoby dopuszczalne. Nie oznacza to jednak, iż ustawodawca ma pełną, niczym nieskrępowaną swobodę w ustalaniu katalogu takich wyjątków. Nie mogą one bowiem naruszać innych norm konstytucyjnych ani samej zasady ogólnej zaskarżalności,

¹ M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II*, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 78.

która na gruncie zwykłego ustawodawstwa stałaby się *de facto* wyjątkiem od wprowadzanej w różnych regulacjach procesowych reguły postępowania jednoinstancyjnego. Odstępstwo od reguły wyznaczonej treścią normatywną art. 78 w każdym razie powinno być podyktowane szczególnymi okolicznościami, które usprawiedliwiałyby pozbawienie strony postępowania środka odwoławczego (zob. TK – P 13/01)².

Zgodnie z art. 45 Konstytucji RP komentowany artykuł zawiera również charakterystykę sposobu działania tego organu – „rozpatrywania”. „Rozpatrywanie” oznacza wszechstronne zapoznanie się ze wszystkimi aspektami sprawy, zarówno tymi dotyczącymi czynu poddanego osądowi, jak i norm prawnych mającymi mieć zastosowanie. Po pierwsze, powinno być to rozpatrzenie **sprawiedliwe**, co naturalnie koreluje z ogólną funkcją sądów, jaką jest **wymierzanie sprawiedliwości**. Oba te określenia zwracają uwagę, a także wymagają, aby rozpatrując sprawy i ferując orzeczenia, przy działaniu na podstawie przepisów prawa, ale przecież niezależnie i niezawisłe – sądy kierowały się w ich stosowaniu i interpretacji społecznym poczuciem sprawiedliwości, wszelako pamiętając również o wychowawczym aspekcie funkcji sądowniczej i nie kierując się mechanicznie opinią publiczną.

W niniejszej sprawie ciężko mówić o sprawiedliwości kiedy część obywateli może złożyć zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w przedmiocie odmowy wznowienia postępowanie, gdyż orzekł o tym w I instancji, a druga część obywateli w przypadku wydania takiego postanowienia przez Sąd Apelacyjny, już **środka zaskarżenia nie ma**. Powoduje to istotnie nierówności społeczne oraz niezwykle ograniczenie możliwości sprawiedliwego rozpoznania sprawy tylko i wyłącznie z uwagi, jaki Sąd rozpoznawał wnioski o wznowienie postępowania. Biorąc powyższe pod uwagę, wydanie sprawiedliwego wyroku ma ścisły związek z art. 32 Konstytucji RP i równości obywateli wobec prawa.

Jak wynika z utrwalonej linii orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego, gwarancja instancyjności jako proceduralnej zasady postępowania sądowego i administracyjnego wyrażona w art. 78 zdanie pierwsze Konstytucji wzmacnia konstytucyjne prawo do sądu i stanowi, iż każda ze stron ma prawo do zaskarzania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. "0 ile

² M. Florczak-Wątor [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II*, red. P. Tuleja, LEX/el. 2021, art. 78.

przedmiotem roszczenia na podstawie art. 45 ust. 1 jest «rozpatrzenie sprawy», o tyle zasada instancyjności z art. 78 Konstytucji dotyczy procesu decyzyjnego, a więc pierwszego rozstrzygnięcia w tej sprawie. Z istoty rzeczy odnosi się więc do pewnego etapu rozpatrywania sprawy. Podniesiona do konstytucyjnej rangi kontrola ma zapobiegać pomyłkom i arbitralności w pierwszej instancji³. Jak wskazał bowiem Trybunał Konstytucyjny, konstytucyjne prawo zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji stanowi "bardzo istotny czynnik urzeczywistniania sprawiedliwości proceduralnej. Chodzi tu o zagwarantowanie stronie prawa do zaskarżenia orzeczeń i decyzji do organu wyższej instancji w celu sprawdzenia (skontrolowania) prawidłowości orzeczenia"⁴.

Zaskarżony przepis art. 547 § 1 k.p.k. in fine narusza konstytucyjne prawo do sądu i sprawiedliwego osądzenia sprawy, jak również prawo zaskarżenia orzeczeń i decyzji, co przejawia się w tym, iż wyłączając możliwość wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia wydanego przez sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy, nie daje gwarancji sprawiedliwego, a przy tym prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy i prowadzi do tego, że orzeczenie wydane przez którykolwiek z tych sądów jest rozstrzygnięciem ostatecznym, wyłączonym spod kontroli merytorycznej.

2. Art. 176 ust. 1 w zw. z art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP

Należy wskazać, że aktualna pozostaje powyższa argumentacja co do art. 45 w zw. z art. 32 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, natomiast warto rozwinąć kwestię art. 176 ust. 1 Konstytucji RP.

Zasada wyrażona w komentowanym przepisie wymaga od ustawodawcy takiego ukształtowania postępowania sądowego, które zapewni dostęp do drugiej instancji (przyznanie stronom środków zaskarżenia) oraz powierzenie rozpoznania sprawy w drugiej instancji sądowi wyższego szczebla (TK – SK 21/05, SK 14/13; SN – IV KS 5/17). Takie rozumienie instancyjności postępowania sądowego implikuje również dewolutywny charakter środka zaskarżenia uruchamiającego postępowanie odwoławcze (MS, t. II, s. 994). Zaznaczyć trzeba również, że pojęcie „instancja” zastosowane w treści art. 176 ust. 1 Konstytucji odnosić

³ Postanowienie TK z 11.06.2008 r., sygn. akt SK 48/07, OTK-A 2008, nr 5, poz. 93.

⁴ 9 Wyrok TK z 4.3.2008 r., SK 3/07, OTK-A 2008, nr 2, poz. 25; por. wyroki TK: z 16.11.1999 r., SK 11199, OTK 1999,

należy do przedmiotu całego postępowania, a nie do przedmiotu konkretnego rozstrzygnięcia, także incydentalnego (SA – II AKz 261/13). Konstytucyjny nakaz postępowania co najmniej dwuinstancyjnego oznacza, że sprawa ma być rozpoznawana w postępowaniu, które zapewnia co najmniej jedną instancję odwoławczą dokonującą oceny prawidłowości rozstrzygnięcia orzeczenia sądu pierwszej instancji. Nie oznacza natomiast, że każde ustalenie dokonane w toku sprawy musi podlegać dwuinstancyjnemu badaniu, lecz bazuje na założeniu, że przeprowadzenie merytorycznego rozpoznania sprawy przez sądy dwóch szczebli wystarczy, aby prawidłowo ustalić fakty, o ile postępowanie dowodowe toczyło się zgodnie z wymaganiami proceduralnymi (SN – CSK 509/13). Poza zakresem gwarancji wynikających z zasady wyrażonej w art. 176 ust. 1 pozostają natomiast – kreowane przez ustawę zwykłą – kolejne środki zaskarżenia, wykraczające poza (ponad) dwuinstancyjny model postępowania sądowego (MS, t. II, s. 997; TK – SK 12/03; SN – IV KK 15/20). Jeżeli jednak ustawodawca decyduje się na tworzenie tego rodzaju procedur, to w ich kształtowaniu musi przestrzegać obowiązujących norm, zasad i wartości konstytucyjnych (LG I, t. V, s. 9). W szczególności ograniczenia dopuszczalności korzystania z tego rodzaju środków muszą się mieścić w ramach konstytucyjnego prawa do sądu (SN – V CZ 48/14).

Zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego obowiązuje w odniesieniu do spraw rozpoznawanych od początku do końca przez sądy (*zob. np. wyrok TK z 8 grudnia 1998 r., K. 41/97, LexisNexis nr 343692, OTK 1998, nr 7, poz. 117; wyrok TK z 14 marca 2006 r., SK 4/2005, LexisNexis nr 402291, OTK 2006, nr 3, poz. 29; wyrok TK z 27 marca 2007 r., SK 3/2005, LexisNexis nr 1282424, OTK-A 2007, nr 3, poz. 32; wyrok TK z 12 września 2006 r., SK 21/2005, LexisNexis nr 416427, OTK-A 2006, nr 8, poz. 103*).

Należy ją powiązać z pojęciem „sprawa”, a więc merytorycznym rozstrzygnięciem co do jej istoty. Obowiązki zasady dwuinstancyjnego postępowania nie musi jednak w sposób konieczny ograniczać się do głównego nurtu postępowania sądowego. Zasada ta ma zastosowanie także wobec kwestii rozstrzyganych incydentalnie, wpadkowo, poza nurtem postępowania głównego, jeżeli dotyczą praw lub obowiązków danego podmiotu. Ponadto w określonych sytuacjach, jeżeli sąd drugiej instancji rozstrzyga jakąś kwestię wpadkową po raz pierwszy, to jej rozstrzygnięcie - z uwagi na istotne znaczenie dla praw jednostki - powinno być weryfikowane; niekoniecznie musi to być jednak weryfikacja w trybie instancyjnym (*por. wyrok TK z 12 kwietnia 2012 r., SK 21/2011*).

LexisNexis nr 3114090, OTK-A 2012, nr 4, poz. 38; wyrok TK z 2 czerwca 2010 r., SK 38/2009, LexisNexis nr 2264946, OTK-A 2010, nr 5, poz. 46).

Konstytucyjna zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego zakłada w szczególności dostęp do sądu II instancji, a co za tym idzie – przyznanie stronom odpowiednich środków zaskarżenia, czego w niniejszej sprawie Skarżący został pozbawiony.

3. Relacja pomiędzy art. 78 Konstytucji RP a art. 176 ust.1 Konstytucji RP – konieczność formułowania oddzielnego zarzutu

Skarżący formułując dwa oddzielne zarzuty oparł się na poglądach doktryny i orzecznictwa i pomimo, że silnie rysują się związki pomiędzy art. 78 a art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, to mają one zasadnicze odrębności w swojej treści.

Jak wskazuje się w doktrynie inna jest ich natura: art. 176 ust. 1 jest przepisem ustrojowym (a dopiero w drugiej kolejności także gwarancyjnym; zob. L. Garlicki, uwagi 3–5 do art. 176, [w:] *Konstytucja...*, t. IV, Warszawa 2005), natomiast art. 78 jest przepisem formułującym podmiotowe prawo jednostki. Rzutuje to m.in. na odmiennosc zasad wykładni i zakresu ochrony obu tych przepisów.

Po drugie, inny jest ich zakres przedmiotowy: art. 176 ust. 1 dotyczy tylko postępowania sądowego (i tylko „spraw” w rozumieniu art. 45 konstytucji, rozpoznawanych „od początku do końca” przed sądami – zob. L. Garlicki, uwaga 9 do art. 176, [w:] *Konstytucja...*, t. IV, Warszawa 2005), natomiast art. 78 dotyczy nie tylko postępowania sądowego, **ale też wszelkich innych postępowań w sprawach indywidualnych**. Jak stwierdza Trybunał Konstytucyjny, art. 176 ust. 1 „wyrażający zasadę dwuinstancyjnego postępowania sądowego, jest bowiem adekwatnym wzorcem kontroli wyłącznie w wypadku postępowań o charakterze czysto sądowym, to jest od początku do końca rozpatrywanych wyłącznie przez sąd (zob. np. wyroki TK z: 10 maja 2000 r., K 21/99; 2 kwietnia 2001 r., SK 10/00; 12 maja 2003 r., SK 38/02). Natomiast art. 78 konstytucji wyznacza właściwy standard dla postępowań o tak zwanym charakterze mieszanym, w których sąd dokonuje kontroli aktów innych organów władzy publicznej, czyli wykonuje czynności z zakresu ochrony prawnej (zob. np. wyrok TK z 1 grudnia 2008 r., P 54/07). „Jest on zatem adekwatnym wzorcem kontroli między innymi w sprawach, w których sąd sprawuje kontrolę nad czynnościami

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel. 601 884 411

postępowania przygotowawczego” (wyrok TK z 25 marca 2014 r., SK 25/13, pkt III.5). Należy dodać, że art. 78 jest także adekwatnym wzorcem kontroli w sprawach, w których środek zaskarżenia jest rozpatrywany przez organ administracji publicznej lub inny organ pozasądowy⁵.

Po trzecie, inny jest ich punkt odniesienia: art. 176 ust. 1 odnosi się do „postępowania sądowego” jako pewnej całości i wymaga, by zawsze mogło się ono składać z dwóch odrębnych etapów proceduralnych. **Dwuinstancyjność oznacza zatem w szczególności możliwość zaskarżenia i weryfikacji rozstrzygnięcia kończącego postępowania w pierwszej instancji, natomiast art. 78 dotyczy poszczególnych podejmowanych „orzeczeń i decyzji” i wobec każdego z nich ustanawia prawo do zaskarżenia, nie tylko gdy dotyczą one istoty sprawy, ale także kwestii wypadkowych** (zob. np. T. Ereciński, [w:] *Spotkanie na temat „Konstytucyjna zasada, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne a instytucja kasacji”*, „Biuletyn RPO. Materiały” 2000, z. 38, s. 46–47; F. Zedler, *Zagadnienie instancyjności postępowania cywilnego*, [w:] *Prace z prawa prywatnego. Księga pamiątkowa ku czci Sędziego Janusza Pietrzykowskiego*, Warszawa 2000, s. 383 i n.; A. Zieliński, *Konstytucyjny...*, s. 8).

Po czwarte, inny jest stopień kategoryczności ich ujęcia: art. 176 ust. 1 ma charakter absolutny, bo nie pozwala ustawodawcy zwykłemu na wprowadzanie wyjątków od dwuinstancyjnego przebiegu postępowania sądowego. Natomiast art. 78 zdanie drugie w sposób wyraźny dopuszcza ustanawianie wyjątków od prawa do zaskarżenia.

Po piąte, pojęcia instancyjności i zaskarżalności zakładają różny zakres gwarancji proceduralnych. Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny, „instancyjność postępowania i zaskarżalność orzeczeń nie są (...) pojęciami tożsamymi; pojęcie zaskarżalności jest szersze niż pojęcie instancyjności. Trybunał stoi na stanowisku, że wyższego poziomu gwarancji (a więc instancyjności połączonej z dewolutywnością) wymaga orzekanie w sprawie i w tym zakresie Konstytucja wymaga dwuinstancyjnego postępowania” (art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji) (wyrok z 12 czerwca 2012 r., SK 21/11). W tym ujęciu pojęcie zaskarżalności obejmuje także środki prawne o charakterze niedewolutywnym, które prowadzą do ponownego rozpatrzenia sprawy przez ten sam organ⁶.

⁵ L. Garlicki, K. Wojtyczek [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II*, red. M. Zubik, Warszawa 2016, art. 78.

⁶ L. Garlicki, K. Wojtyczek [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II*, red. M. Zubik, Warszawa 2016, art. 78.

Ć To właśnie do dnia grudnia
2010 r. trwała procedura w sprawie nadania P Ć statusu świadka
koronnego.

Idąc dalej, Sąd Apelacyjny w L w zaskarżonym postanowieniu w sposób ogólny interpretuje fakty wynikające z pisma z Komendy Wojewódzkiej Policji w R z dnia marca 2019 r. wskazując, że P Ć w latach

. Należy jednak zaznaczyć, że z tego pisma wynikają nowe fakty, które Sąd Apelacyjny w L powinien był uwzględnić przy wydaniu postanowienia w przedmiocie wznowienia postępowania, a mianowicie:

1. JUŻ W DNIU LIPCA 2010 do wydziału kryminalnego KWP z/s w R wpłynął z Prokuratury Okręgowej w R (sygn.) za pośrednictwem wniosek o rozważenie możliwości udzielenia P Ć ochrony policyjnej. Jak ustalono wymieniony **KORZYSTAJĄC** z art. 60 k.k. **PODJAŁ** współpracę z organami ścigania a składając w toku postępowania przygotowawczego obszerne **wyjaśnienia** obciążył działalnością przestępczą szereg członków.

Oznacza to, że **JUŻ PRZED LIPCA 2010 r.** P Ć korzystał z instytucji tzw. małego świadka koronnego.

Dowód:

— *pismo Komendy Wojewódzkiej Policji w Ra dnia marca 2019 r.*

Powyższe stoi również w sprzeczności z ustaleniami Sądu, że dopiero w dniu lipca 2010 r. P Ć oświadczył, że chce dalsze wyjaśnienia składać w ramach procedury małego świadka koronnego.

Co więcej, do akt postępowania wznowieniowego zostały dołączone akta Prokuratury Okręgowej w R – sygn. akt , w których było pismo Prokuratora Okręgowego w R z dnia lutego 2021 r., w którym wskazano, że P Ć zgodnie z ustawą o

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411

świadku koronnym zeznawał w ramach procedury o nadanie statusu świadka koronnego. Prokurator wskazuje, że P Ć rozpoczął procedurę tzw. małego świadka koronnego od dnia lipca 2010 r.

Dowód:

— *pismo Prokuratora Okręgowego w R z dnia lutego 2021 r.*

Powyższe dokumenty urzędowe nie tylko pokazują, że były prowadzone jednocześnie dwie procedury dot. świadka koronnego i małego świadka koronnego, ale również WPROST wskazane jest RAŻĄCE naruszenie prawa w postępowaniu przygotowawczym poprzez „samoistne” wycofanie się P Ć z procedury o nadanie mu statusu świadka koronnego, co jest **BEZWZGLĘDNI NIEWAŻNE**, gdyż procedura ta trwała do dnia wydania postanowienia w dniu r., a doprowadziło to do skażenia postępowania sądowego dowodami tak uzyskanymi w postępowaniu przygotowawczym.

O tyle rażące jest powyższe naruszenie, że wraz z upływem czasu Organy Prokuratury już same gubią się w stosowanych przez siebie procedurach i z każdym pismem wychodzą na jaw istotne okoliczności w sprawie. Sąd Apelacyjny w L w ogóle nie odniósł się do powyższych kwestii, które są kluczowe w niniejszej sprawie.

I. Opinie przedłożone do sprawy objętej wnioskiem o wznowienie postępowania

Należy wskazać, że obrona do niniejszego postępowania **przedłożyła dwie opinie prawne** odnoszące się do kwestii prowadzenia równocześnie dwóch procedur przez oskarżyciela. Pomimo tego Wysoki Sąd stwierdził, że opinia prof. dr hab. K D i zawarte tam argumenty mają **charakter dywagacji akademickich**.

Co więcej, do opinii prawnej prof. dr hab. H P Wysoki Sąd w **ogóle się nie odniósł**.

RYSZARD KALISZ
kancelaria adwokacka
ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel. 601 884 411

- e) wyjaśnienia podejrzanego, kandydata na świadka koronnego, które były objęte bezwzględnym zakazem dowodowym powinny zostać zniszczone zgodnie z art. 6 UŚK.

Dowody:

- *opinia prawna prof. dr hab. H* F
 — *opinia prawna prof. dr hab. Ka* D

Mając na uwadze powyższe, niniejsza skarga jawi się jako zasadna.

Ryszard Kalisz
Adwokat

Załączniki:

1. pełnomocnictwo;
2. wyrok Sądu Rejonowego w R z dnia czerwca 2012 r., sygn. akt
3. wyrok Sądu Okręgowego w R z dnia grudnia 2012 r. sygn. akt
4. wniosek o wznowienie postępowania z dnia marca 2020 r.;
5. postanowienie SA w L z dnia kwietnia 2022 r.
6. zażalenie Skarżącego z dnia czerwca 2022 r.
7. zarządzenie z dnia lipca 2022 r.
8. zażalenie Skarżącego z dnia lipca 2022 r.
9. postanowienie Sądu Apelacyjnego w L z dnia września 2022 r.
10. zażalenie Skarżącego z dnia października 2022 r.
11. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia grudnia 2022 r.
12. postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia stycznia 2023 r. wraz z kopertą i wydrukiem ze strony internetowej poczty polskiej.
13. postanowienie z dnia z dnia grudnia 2010 r. Prokuratora Okręgowego w R
14. pismo Komendy Wojewódzkiej Policji w R dnia marca 2019 r.
15. pismo Prokuratora Okręgowego w R z dnia lutego 2021 r.
16. opinia prawna prof. dr hab. H F
17. opinia prawna prof. dr hab. K D
18. 6 odpisów skargi kasacyjnej

RYSZARD KALISZ
 kancelaria adwokacka
 ul. Młynarska 48, 01-171 Warszawa tel.601 884 411